

Laptiev Viacheslav

PhD in Economics, Associate Professor,

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Ukraine

COMPONENTS AND METHODOLOGICAL APPROACH TO IDENTIFYING PROBLEMS OF HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT

Лаптев В.І.

кандидат економічних наук, доцент,

Харківський національний економічний університет імені Семена

Кузнеця, Україна

СКЛАДОВІ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКИХ РЕСУРСІВ

Abstract. *The article considers the components of problem-oriented development of human resources and determines the essence and interconnection of the main categories of human resource management in the conditions of the transformational economy. The methodical approach to identification of problems of development of human resources at the national, regional levels and the level of an individual enterprise is developed, on the basis of which the directions of their overcoming and development of preventive measures are formed.*

Key words: *human resources, components of development, problem-oriented approach, methodical approach, identification of problems.*

Анотація. *В статті розглянуто складові проблемно-орієнтованого розвитку людських ресурсів та визначено сутність та взаємозв'язок основних категорій управління людськими ресурсами в умовах трансформаційної економіки. Розроблено методичний підхід до ідентифікації проблем розвитку людських ресурсів на національному, регіональному рівнях та рівні окремого підприємства, на основі чого формуються напрями їх подолання та розробки превентивних заходів*

Ключові слова: *людські ресурси, складові розвитку, проблемно-орієнтований підхід, методичний підхід, ідентифікація проблем.*

Розвиток людських ресурсів в реаліях сучасних соціально-економічних перетворень є необхідною умовою створення нових конкурентних переваг на всіх економічних рівнях: національному, регіональному та на рівні окремих вітчизняних підприємств. Досягнення наведених цілей стає можливим за умови комплексного підходу до розвитку людських ресурсів на макро-, мезо- та мікрорівні на основі проблемно-орієнтованого підходу.

Важливим критерієм успіху на шляху розвитку людських ресурсів є ідентифікація проблем в соціально-економічній сфері та розробка напрямів розвитку спрямованих на їх вирішення та активізацію дій з запобігання появи нових проблем та ескалації вже існуючих.

Метою статті є обґрунтування сутності та складових проблемно-орієнтованого розвитку людських ресурсів в умовах трансформаційної економіки, а також розробка методичного підходу до ідентифікації проблем розвитку людських ресурсів на національному, регіональному рівнях та рівні окремого підприємства, на основі чого формуються напрями їх подолання та розробки превентивних заходів.

Місце розвитку людських ресурсів в управлінні з урахування проблемно-орієнтованого підходу наведено на рис. 1.

Рис. 1. Взаємозв'язок основних категорій розвитку людських ресурсів

Такий підхід відображає ідею розглядання розвитку як функціональної складової управління. На основі ідентифікації проблем, по-перше, у розвитку людських ресурсів та, по-друге, у соціально-економічному становищі на всіх економічних рівнях формуються напрями проблемно-орієнтованого розвитку людських ресурсів.

Систему категоріального апарату розвитку людських ресурсів складають такі поняття як: «людські ресурси», «розвиток людських ресурсів»,

«проблемно-орієнтований розвиток людських ресурсів», «Проблемно-орієнтована система розвитку людських ресурсів» (рис. 2) [1-4].

Рис. 2. Взаємозв'язок категорій теорії проблемно-орієнтованого розвитку людських ресурсів

Розвиток людських ресурсів на макро-; мезо-; та мікрорівні має пріоритетне значення в успішній реалізації всіх реформ та трансформаційних

процесів країні, та є необхідною умовою зміцнення конкурентної позиції та підвищення конкурентоспроможності України на міжнародній арені.

Процес оцінювання стану розвитку людських ресурсів в Україні має значення на сучасному етапі соціально-економічних перетворень за наступних причин:

по-перше, – це ідентифікація проблем розвитку людських ресурсів на всіх рівнях управління, що дає змогу визначити слабкі місця та переваги країни, її регіонів та вітчизняних підприємств у використанні трудового, інтелектуального та ін. потенціалів;

по-друге, систематична комплексна оцінка стану розвитку людських ресурсів дозволяє визначити показники, критерії оцінка, які можуть бути покладено у систему критеріїв ефективності використання людських ресурсів;

по-третє, саме ідентифіковані проблеми лежать в площині проблемно-орієнтованого підходу до управління людськими ресурсами та є базою для формування системи пороблено-орієнтованого управління персоналом;

по-четверте, результати оцінки розвитку людських ресурсів є базою для розробки національної та регіональних стратегій управління людськими ресурсами, корегування напрямів розвитку людських ресурсів тощо.

З цією метою в роботі розроблено методичне забезпечення оцінювання стану розвитку людських ресурсів в Україні (рис. 3).

Проблемно-орієнтований розвиток людських ресурсів на всіх економічних рівнях передбачає підхід до управління ресурсами, що базується на гіпотезі існування проблем розвитку та використання трудового потенціалу країни, регіону, підприємства, які вимагають аналізу і прийняття обґрунтованих управлінських рішень на національному та регіональному рівні в рамках компетенцій органів влади, а також відповідних підрозділів підприємств.

Подальші наукові дослідження спрямовані на розробку методології напрямів проблемно-орієнтованого розвитку людських ресурсів на різних економічних рівнях.

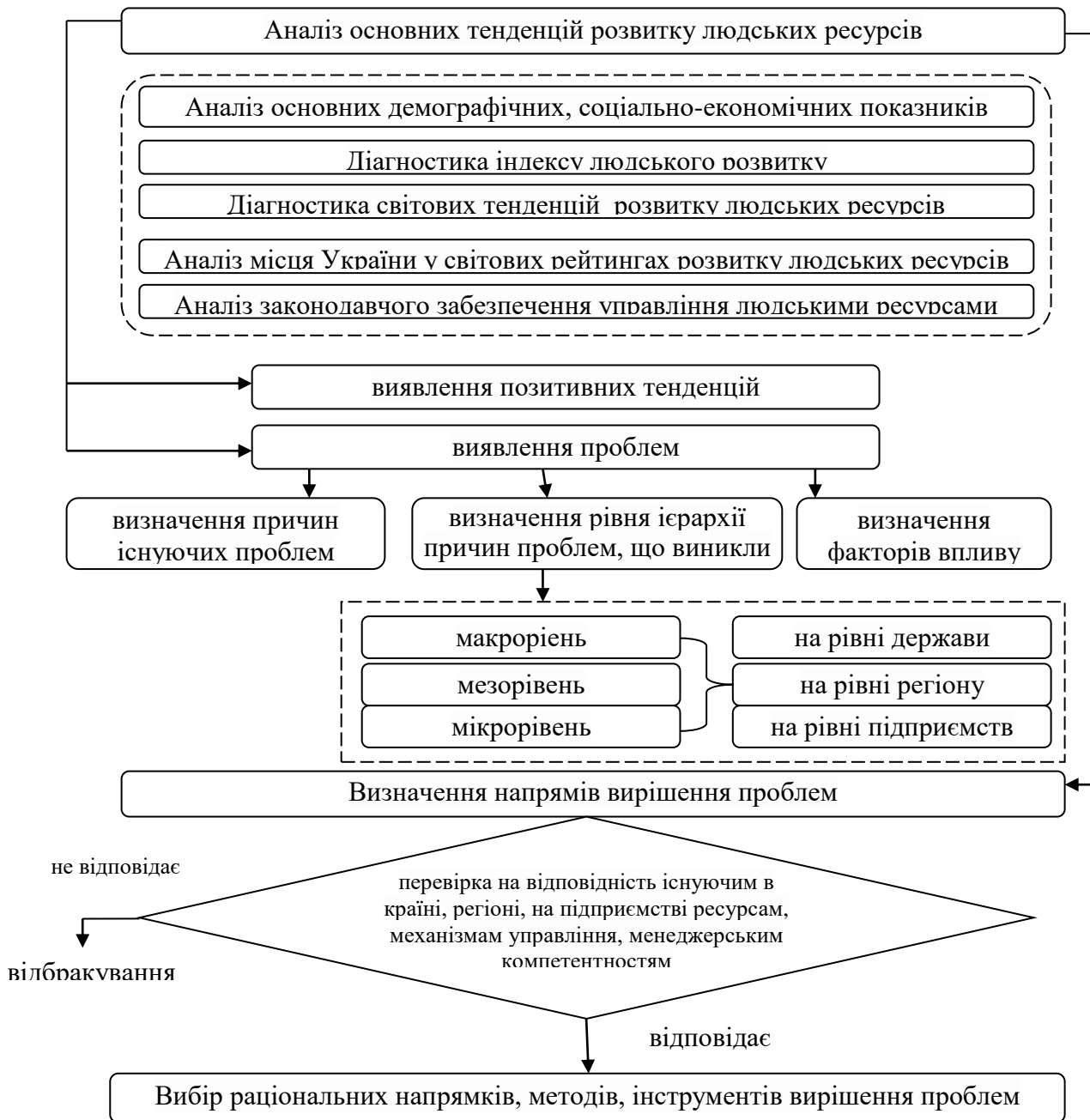

Рис. 3. Методичне забезпечення ідентифікації проблем розвитку людських ресурсів

REFERENCES:

1. Маркова Н.С. Аналіз науко-методичних підходів до визначення категорії “розвиток персоналу” // Економічний простір. 2010. - № 42. - С. 247-256.
2. Назарова Г. В. Формування та розвиток людського капіталу корпоративних підприємств. Наукове видання / Г. В. Назарова, Н. Л. Гавкалова, Н. С. Маркова. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2006 - 240 с.
3. Управление персоналом организаций: учебник / Под ред. А.Я. Кибанова. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : ИНФРА-М, 2010. – 638 с.
4. 363. Ожегов С. И. Толковый словарь русского языка [Текст] / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова. – М. : Азбуковник, 2001. – 944 с.